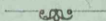


B  
486.



# Gleichenberger Pastillen.



## Epigramme

von

Dr. Ad. Jellinek und Simon Wacher.

---

August 1887.

---

Budapest, 1887.

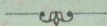
Als Manuscript gedruckt.



Druck von Sam. Markus, Budapest, Andrássy-Straße 12.



# מכתמי גלויכענבערג.



אשר הושמו בפי ועטי

מהחכם הבלשן והדרשן המפואר

דר' אהרן יעללינעק נ"י

מוינא

בלכתי שם עמו לשוח על נאות הדשא וגבעות היערים,  
ולשתות ממעיני הישועה

בחדש אב תרמ"ז לפ"ק.


העתקתים ל"לה"ק והבאתים לבית הדפוס

שמעון בכרך.



בודאפעסט תרמ"ז לפ"ק.

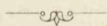
בדפוס של ס. מארקוס, אנדראשי-אויט 12.



KAUFMANN  
DÁVID  
KÖNYVTÁRA

B. 486

# מכתמי גלויכענבערג.



אשר הוּשמו בפי ועטי

מהחכם הבלשן והדרשן המפואר

דר' אהרן יעללינגעק נ"י

מווינא

בלכתי שם עמו לשוּח על נאות הדשא וגבעות היערים,  
ולשתות ממעיני הישועה

בחדש אב תרמ"ז לפ"ק.

העתקתים ל"לה"ק והבאתים לבית הדפוס

שמעון בכרך.



בודאפעסט' תרמ"ז לפ"ק.

בדפוס של ס. מארקוס, אנדראשי-אומ' 12.

1.

## פְּתַח הַדָּבָר.

אֲשֶׁר הָרִיתִי וְיָלַדְתִּי כְּמוֹ יְלָדֵי הָרוּחַ,  
בְּעֶמְקַת הַנְּעִים וְהַנְּאֻנָּה — בְּלִבִּי לְשׁוֹחַ: —  
לְאוֹמֵן גַּתִּי — לְאוֹמֵן בְּשִׁפְתַי עֶבֶר;  
מִחֲלָצוֹת הַלְּבִישָׁם, וְגַם הַבָּרֶם בַּחֶבֶד: —  
בֶּן דָּוִד וּבֶן נְהוֹי אֱלֹהֵי הַמִּבְרָחִים,  
יֵשׁ הָאוֹמֵן שֶׁמְעוֹן בְּכַרְךָ אוֹמֵן מִדְּתָמִים — —  
גְּלוּי־עֲנַב־עֶרְגָּה בַחֲדָשׁ אֵב תִּרְמִז לִפְּקָה.  
ד"ר אהרן יעללינעק מווינא





II.

הַתְּנַצְלוֹת.

אָמְנָם לֹא פָנְחִיל דְּבוּרִים,  
הַמוֹחֲצִים בְּהוֹדִיָּהֶם;  
— הַמְּכַתְּמִים הָאֵלֶּה  
יִכְאוּבוּ לֵב קוֹרְאֵיהֶם;  
— אוֹלָם פְּלִתְמַת יִלְקִים,  
הַנוֹצְצִים בְּכַנְפֵיהֶם,  
וּמְרַחֲפִים וּמְעוֹפְפִים,  
— לְשַׁעֲשׂוּעַ רְאֵיהֶם.



III.

בְּכִיסוֹ, בְּכוֹסוֹ, בְּנֶעְסוֹ.

בַּבֶּקֶר אֶקוּם,

וְעַל הַבֶּאֱר אֲשַׁתָּה כּוֹסִי;

בְּצִהָרִים אוֹכֵל,

וְלִבִּי מֵלֵא כְּעֵסִי;

בְּעֶרְב אֵישָׁן,

וְאֶמְצֵא רֶגֶן כִּיסִי. —



IV.

## בְּבֵית הַמֶּאֱכָל.

(ארח לבעל הבית)

לו צִנְדָּה אֱלֹהִים:

"הָךְ בְּשֵׁלַע וַיֵּצֵא מִים"

אָזוּ מְבַרַּךְ שְׁלֹחֶהָךְ

— הוֹצֵאתָ בְּנֵי־ים.





v.

שְׁנֵי יְהוּדִים בְּבֵית מֵאֲכָל „שְׁמִירְלִינְגִי“

”לָמָּה תֹאכַל בְּבֵית גְּכָרִים,

בְּנֵי יַפֶּת וְגַם הֵם?” —

”בְּתוֹדַע מִי אֲנֹכִי

”וְיֹשֵׁב גַם שָׂם.” —



VI.

בְּאֵר "קִאנְסֵטֶאנְטִין", וְיָמֵי "קְרִיִיצְבֵּרוּן".

הוּי יְהוּדִים רַבִּים, וּמֵאֲסוּ בְּאֲמוֹנֹתָם,  
עַת וְגִבְהַ אֶפְסִם, וְתִקְצֵר גְּשִׁימָתָם,  
נַעֲזְבוּ מְקוֹר חַיִּים, וְיִלְכוּ אַחֲרַי שָׁנָא : —  
בְּאֵר קִאֲנְסֵטֶאנְטִין מְרַפֵּא לְקִצֵּר הַגְּשִׁימָה,  
וְהֵם יִבְגְּדוּ בְּתוֹלַה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה,  
וְרַפְּאוּ מִחֲלָתָם בְּמִי-בְּאֵר הַצֵּל בִּי. —



VII.

אצל הבאר.

בְּכֹל שָׁנָה וְשָׁנָה, עַתָּה אָבוּא הַנְּהָ,  
עִם פָּנִים חֲדָשִׁים, אֲרָאָה גַם הַיְשָׁנִים,  
וְעַמִּי גַפְגָּשִׁים, הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים,  
מִשָּׁנָה הָעֶבְרָה, בְּכֹל עֵת וּבְכֹל שָׁעָה;  
מַה יִּזְעִיל "גְּלִיּוּכַעֲנַבְעֶרֶג" לְשׁוֹתֵי מַעֲיָנָיו?  
לְמַה שְׁנִית גָּבוּא לְרֵאוֹת אֶת פָּנָיו? —  
"לְמַעַן נִתְרָאָה גַם בְּשָׁנָה הַבְּאֵה." —



VIII.

בְּבֵית הַמֶּאֱכָל.

אָרְחָה.

מַה זֶה הַיּוֹם, בִּי מְרַק מִיָּם  
לִי הַבֹּאֵת, לְמֶאֱכָל צְהָרִים?

בַּעַל הַבֵּית.

סָפַל מִיָּם עָמַד אֶעֱלֶה הַיּוֹרֵה,  
בָּהּ בִּשְׁלֵתִי הַבְּשָׂר הַפְּעֻמָּה  
נֶאֱדוּנִי יוֹדֵעַ, בְּבַעַל תּוֹרֵה,  
כִּי רִיחָא מִלְתָּא, וּבְטַל טַעְמָא. —



IX.

אֶרֶחַ בְּרִיאַת הַמַּאֲכָל.

לְכֹל מִיַּי תְּלָאִים  
מְעִנּוֹת פֶּה גַמְצָאִים,  
מִהֶם הַחֹלִים,  
מִי יֵשֶׁע הַדֹּלִים;  
אֲדָּ פֶלֶא הַפְּלָאִים,  
לְשִׁלְמִים וּבְרִיאִים,  
אֵין מִים חַיִּים  
לְשִׁתוֹת בְּצִהְרֹם.



תִּשְׁעָה בָּאָב בְּבֵית הַמֶּאֱכָל,

אֲשֶׁר הוּא גֵיכ בֵּית תְּפִלָּה. —

פֶּה בַּעַל הַבַּיִת בַּקַּיִם הַיּוֹם תִּשְׁעָה בָּאָב,

יִשְׁוֹרֵר הַקִּיּוֹנוֹת, עַל חֶרְבֵּן יְרוּשָׁלַיִם;

וְאוֹכְלֵי שְׁלֶחֶנוֹ, בְּכָל יוֹם מִזֵּי רָעַב,

יֹאמְרוּ בַּמִּינּוֹת עָרֵב בְּקָרָה וְצָהָרִים. —





בְּיַת הַמֵּאֲכָל.

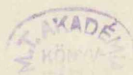
"מֵאֲרִיכִין יָמָיו וְשָׁנֹתָיו,  
 לְכָל הַמֵּאֲרִיךְ בְּשִׁלְחָנוֹ";  
 כִּי מְלֵאוֹת קִצְרוֹתָיו  
 מִמֵּאֲכָלֵי מַעֲדָנוֹ ; —  
 אֶךְ הָאוֹבֵל בְּבֵית זֶה  
 אֶת שִׁלְחָנוֹ יִקְצֹר,  
 כִּי הַמָּרְק שִׁוְיָתָהּ בְּמַיִם,  
 "וְכֵן הַבָּשָׂר הַצִּיר." —



XII.

שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בְּבֵית הַמֶּאֱכָל.

יום נפש משיבת  
הוא יום השבת,  
יום שלום ומנוחה,  
לוֹשְׁרָאֵל לְבָרְכָה; —  
מְעַדְנוֹת, מְחַמְדוֹת,  
יֵאָכְלוּ בְּשֵׁלֶשׁ סְעוּדוֹת: —  
אך פה סְעוּדָה אַחַת  
כָּל הַסְעוּדוֹת פּוֹטְרֵת,  
זָרָא פִּתְחַת גַּחַת,  
וְדַעֲנָג לְמִמְאָרְתָּ. —



## עֲנֵנִי שֶׁבֶת בְּבֵית הַמֶּאֱכָל.

"כֹּל הַמְעַנֵּג הַשֶּׁבֶת,  
 יִמְצָא נֶחֱלָה בְּלֵי מְצָרִים,"  
 אֵךְ עַל בֵּית מֶאֱכָל זֶה,  
 לֹא נֹאמְרוּ הַדְּבָרִים;  
 אִם יִתְעַנֵּג יִמְצָא  
 מֶחֱלָה בְּלֵי מְצָרִים;  
 מִשְׁמֵן בְּשָׂרוֹ יִרְזֶה,  
 וְרִגְזוֹ וְשִׂסְקוֹ וְאִין גִּסְתוֹ. —



## מַחְדֵּי וּמוֹשֵׁי עַל הַבְּאֵר בְּעֵשִׂירֵי לְאָב.

מַחְלֵי אֶתְמוּל כָּל הַיּוֹם בְּקִשְׁתֶּיךָ,  
וְגַם פֹּה עַל הַבְּאֵר לֹא רֵאִיתֶךָ.

מוֹשֵׁי כָּל הַיּוֹם וְשַׁבְּתִי בְּבֵיתִי,  
כִּי בְצוּם תִּשְׁעָה בְּאָב הִתְעַנִּיתִי.

מַחְלֵי וְאֲנִי בַעַר הָיִיתִי פֹתִי  
בְּמִקּוֹם הַמְרָחֵץ לִי הַקִּלְתִּי,  
וּמֵאֵבֶל צְהָרִים פֹּה אֶכְלֶתִי. —  
אֶךְ הָאָמִין לִי עֲנִיתִי בְּסֻלּוֹם;  
עַל הָרֶבֶן צִיּוֹן וִירֻשָׁלַיִם;  
"כִּי כָל הָאוֹכֵל פֹּה בְּתִשְׁעֵי,  
כְּאֵלוֹ הִתְעַנָּה תִשְׁעֵי וְעֵשִׂירֵי."

אָחַד מִהַעוֹבְרִים  
"לָמָּה תִשְׁקְלוּ בְּלֹא לֶחֶם בְּסַפִּיכֶם  
וּבְלֵי לְשִׁבְעָה וְיָגִיעַ בְּסַפִּיכֶם."



XV.

## אצל המעינות.

מה נעשה איש זה  
פה על מעיני הר השנה?  
ישתה כמו בוניא  
לו הכל שנה. —



XVI.

מול גנת הביתן.

פֹּתַרְת פְּרָחִים  
גַּמְתִּי לְתִרְצָה;  
בְּעֵינֶיהָ אָמְרָה;  
מִתְנַתֵּךְ נִרְצָה; —  
אֵךְ בְּפִתְחָהּ פִּיהָ  
רְאִיתִי הַפְּעַם  
כִּי הִיא חֹסֶרֶת שָׁנִים  
וְגַם חֹסֶרֶת טַעַם.





## על הבאר אצל השואכות.

רבקה ירדה העינה  
 ותמלא כדה ומרין  
 ומשק את הנמלים  
 בין המשאבים. —  
 גם פה יפת תאר  
 תשקה נמלים רבים,  
 אך לא רבקה שמה  
 כי אם בושית "ראין".



XVIII.

וְהִנֵּה נִעְרוֹת עוֹבְרוֹת.

הָאֲדוּמָה.

אֲדוּמוֹת שְׁלֹמוֹתֶיךָ

כְּמוֹ שְׁעָרוֹתֶיךָ ;

"לֹא תִתְעַב אֲדוּמִי"

אֲדוּמִית קָל וְחוֹמֶר :

"הֲלִעֵיטִינִי מִן הָאָדוּם"

אֲדוּמִי עוֹבֵר אֹמֵר. —



XIX.

הַשְּׁחֹרָה.

שְׁחֹרָה הִיא, בְּנוֹלָדָת

בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם; —

וְנֶאֱמָרָה, בְּאַחַת

מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם. —



## הַשִּׁירָה.

כְּשִׁמְשׁ זֶוּ פָּנֶיהָ,  
 וְצִינִיָּה תִּכְלֶת כְּדָקֶינִי,  
 וְרַחֵב לֵב רֵאִיָּה,  
 עַתָּה עַל הַבְּאֵר תִּזְבְּעֵנִי;  
 וּבְלִבְתָּהּ מִשָּׁם  
 הֲלֹא קָל אִישׁ וְתֹאוֹנָן:  
 "הֲזֵי כִי בָּא הַשִּׁמְשׁ,  
 וְנִתְחַבֵּא בְּעֵינָי." —



## לְנַעֲרָה נְחֻמָּה מִבְּנוֹת יְהוּדָה.

יָפָה אַתְּ בְּשׁוֹשְׁנָה.

נְעִימָה וְאֲדוּמָה;

רֵאיוֹךְ שָׁלָלָה.

לְלִבָּם תָּבִיאי מְהוּמָה;

שׁוּמֵי קַנְיָהּ בְּנִשְׂרָה.

כִּי כְמוֹהוּ תַנְבִּידֵי.

וְגַם יָם אָמַר פְּנוּנָה

כְּמוֹתָ לֹא בִי הָיָא. —



לשתי אחיותי, בהן מהול יפי עם חן ונעם.

אחיות אפני,

שמיכן נאזות;

במראהי קומה ושלמה,

יחד שזות. —

אחלי בן תמיד

תלבישון בכה,

שלמת התשיה

ומעטה ההצלחה. —





XXIII.

## שִׁפְרָה וּפִינֵחָה אֵצֶל הַבַּיִת.

פִּינֵחָה

מַה לָּךְ שִׁפְרָה, כִּי בָאת הִנֵּה,  
וְהִלַּא אֶת בְּרִיאָתָה, עָבְדָה שְׂמֵנָה!

שִׁפְרָה

אֲמַרְתִּי כִּי אֲמַצָּא פֶה רְפוּאָתִי,  
מֵרֹב הַכַּעַס תִּכְעַסֵּנִי שִׁפְחָתִי,  
מִשִּׁפְחָתִי וּרְקִקְחָתִי אָנֹכִי בְּרַחֲתִי,  
וּבְאֲמֵנָה אֲרַפֵּא, אֲמַצָּא פֶה נֹחֵת.



## אֶכְסְנִיא מֵעִיר פְּלוֹנִית בְּבֵית הַמַּאֲכָל.

אֲמַנָם פֶּה מְצֹאתִי

עֲנֵשִׁי עַל עֲוֹנִי

אֲשֶׁר בְּבֵיתִי הִטְאתִי

מוֹל אוֹכְלֵי שְׁלֹחֲנֵי; —

וְאֲשֶׁר כָּל הַשָּׁנָה

כָּלָה הִטְאתִי

יִקְפֹּר פֶּה בְּשֶׁלֶשׁ הַשְּׁבוּעוֹת

שִׁבְתִּי פֶה לְרַפּוּאתִי. —



## בבית המאכל אשר הוא ג"כ בית התפלה.

(נוסף משלי.)

שאלוני רעי, למה לבית המאכל,  
 אבוא להתפלל, ולא לאכול בעצהרונים; —  
 עניתים: וען כתוב בתורת אלהים סוים,  
 "וַעֲבַדְתֶּם אֶת ד' אֱלֹהֵיכֶם, וַיְבָרֶךְ אֶת לַחֲמֶיךָ";  
 תעבדו ברבים את ד' אלהיכם,  
 ולחמכם תאכלו לברכם בבתיכם. —



## סוף דבר הכל נשמע.

תהלת גלויקענבערג.

לְכֹל מִיַּי הַלְאִים  
 מַעֲיָנוֹת פֶּה נִמְצְאִים,  
 לְרִפּאָה כָּל הַבָּאִים  
 הִנֵּה מִמְרַחֲמִים: —  
 בַּעֲוֹנוֹתֵיהֶם נִמְקִים,  
 וְלֹתְשׁוּעָה פֶּה מֵהַבִּים. —

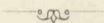
בְּגִבְעִים קִמְנִים וְגִדּוּלִים,  
 בְּשִׁשׁוֹן פֶּה דוּלִים,  
 מִי יִשַׁע הַחַזְלִים. —  
 גַּם זֹאת גַּם זֶה,  
 אֲשֶׁר גּוֹפֵס רָזָה,  
 וְשִׁדְפוֹן בַּחֲזָה. — —  
 וְאֲשֶׁר בְּטָגִם עָבָה,  
 וְאֲשֶׁר בְּגִלְמֵם עָבָה,  
 וְגַם זָב וְגַם זָבָה. —  
 וְאֲשֶׁר אָטוּם אָפֵס,  
 אִם דִּי זָהָב בְּכַפֵּס,

שְׁלָמִים וְדָוִד בְּנַפְסָם. —  
 וְאֲשֶׁר קוֹיֵן בְּגִרְעֵרְתָם,  
 וְחִלָּה מְלָאָה הַרְיָאָה,  
 פֶּה יִמְצְאוּ רְפוּאָתָם,  
 וְגִבְרִיא ד' בְּרִיּוּאָה. —  
 פֶּה מֵאֲקָל לְרוּנָה  
 וְנוֹן טוֹב לְשִׁתָּה  
 קָמִיד וְיִמְצְאוּ דָּיִם,  
 רְאוּיָהֶם יֹאמְרוּ אֵיךְ. —  
 הַרְזִים נְעִשִׂי שְׁמֵנִים,  
 מְלֵאֵי כֶסֶף הַזְּקֵנִים,  
 וְאֲשֶׁר וְרָקוֹן בְּפִנְיָהֶם  
 יִאֲדָמוּ לְהַנְיָהֶם;  
 בְּאֵלִים רַגְלֵיהֶם רֹעוֹת,  
 וְלֹא נִפְרוּ בְּהוֹצוֹת. —  
 וְדָלְגוּ עַל הַהָרִים,  
 וְיִבְרְצוּ בְּצֵל הַיַּעְרִים. —  
 כִּי הַעֲצִים וְהַדְּשָׁאִים  
 יִפְיְקוּ רִיחַ גְּעִים,  
 מִמֶּה יִרְחַב הַלֵּב,  
 וְנָסוּ יָגוֹן וְקֹאֵב. —  
 מֵרִיחַ אֶלְזוֹן וְכִרְוֹשׁ  
 יִרְוִמוּ רַגְלֵי וְרֹאשׁ. —

גם אנוכי מביתך  
נִסְעֵתִי וְפִה נִרְפָּאתִי —  
אֶהְלֵל יְהוָה בְּגִשְׁשׁ וְרוּחַ  
כִּי אִפִּי הָאֲמוּס פְּתִיחַ  
רוּחַ בְּשָׁמַיִם אֲרִיחַ  
וּבְמַעְלָלֵי יְהוָה אֲשִׁיחַ  
שְׁמוֹ מְבוֹרָךְ בְּפִי כָּל גִּשְׁמָה  
כִּי מִבֶּטֶן הָאֲדָמָה  
יוֹצֵא מַצְיַנֵי הַיְשׁוּעָה  
וּמִימֵי הַרְפוּאָה. —  
לָכֵן כָּל הַשׁוֹכְבִים  
עַל עַרְשׂוֹת הַלָּיִל בְּמִרְהָ  
וְאֲשֶׁר הוֹכְחוּ בְּמִקְאוּבִים  
בְּמַנְתַּת בִּלְתֵי סָרְהָ  
יְבוֹאוּ הֵנָּה וְנַחֲנוּ  
כִּי בְּבִקְצֵת הַמַּתְקָה  
בְּגַמְק הַנְּעִים וְהַנְּאוּהָ  
הַנְּקָרָא הַר הַשְּׁוֹהָ  
בְּאַרְצָן שְׁטִיעֵר־מֵאֲרָק  
מִיַּל קֶאֱנַעַל הַפְּסָגָה. —

בע"ה ע'ש"ק לפרשת עינות יוצאים בהר ובבקעה  
כ"ב לחדש מנחם אב הטא ו'א'ש"ם כ'פ'ר ל'פ'ק.  
ה'נ"ל.

# Gleichenberger Pastillen.



## Epigramme

von

Dr. Ad. Jellinek und Simon Bacher.

---

August 1887.

---

Budapest, 1887.



Als Manuscript gedruckt.



Druck von Sam. Markus, Budapest, Andrássy-Straße 12.